

Łódź, 10.08.2018

Recenzja osiągnięcia naukowego i istotnej aktywności naukowej

dr. n. med. Eweliny Stoczyńskiej-Fidelus

Pani dr Stoczyńska-Fidelus jest absolwentką Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Łódzkiego. Po uzyskaniu w 2012 roku stopnia doktora nauk medycznych na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi dr Stoczyńska-Fidelus kontynuowała pracę naukową na tym Uniwersytecie najpierw jako asystent, a potem adiunkt w Zakładzie Biologii Nowotworów.

Osiągnięciem naukowym w rozumieniu art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki przedstawionym we wniosku o wszczęcie przewodu habilitacyjnego jest wkład habilitantki w powstanie serii siedmiu opublikowanych prac eksperymentalnych opublikowanych w latach 2015 – 2017. W pracach tych pani dr Stoczyńska-Fidelus jest albo pierwszym autorem albo autorem korespondującym. Tematem łączącym wszystkie te publikacje jest złożona relacja pomiędzy komórkami egzystującymi w ludzkim ciele a komórkami wyizolowanymi z organizmu i utrzymywanymi przy życiu w formie kolejnych generacji dzielących się w nieskończoność linii komórkowych. Habilitantka zajmuje się głównie komórkami nowotworowymi, ale część badań zaprezentowanych w cyklu publikacji dotyczy komórek macierzystych o różnym stopniu zróżnicowania. Klamrą spinającą ten dosyć szeroki tematycznie zakres naukowych zainteresowań habilitantki jest badanie roli zjawiska senescencji w adaptacji komórek wyizolowanych z organizmu do warunków hodowli komórkowej *in vitro*. Choć na pozór można byłoby zarzucić tej tematyce badawczej ograniczenie do szczegółów technicznych dotyczących jedynie technik laboratoryjnych to w istocie za tym opisem kryją się bardzo fascynujące badania eksperymentalne wpływające na nasze rozumienie złożoności budowy i funkcjonowania guzów

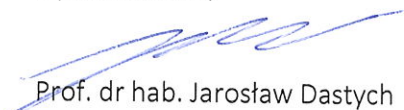
nowotworowych, a więc na rozumienie patogenezy chorób nowotworowych. Każdy naukowiec zajmujący się eksperymentalnie technikami hodowli komórkowych mógł się zetknąć często w formie nieformalnie przekazywanych sobie niepublikowanych wyników nieudanych eksperymentów z opinią, że chociaż mnożenie się komórek nowotworowych w organizmie chorego zachodzi z łatwością i jest trudne do kontrolowania to rozmnożenie wyizolowanych z organizmu komórek nowotworowych poza organizmem jest niezwykle trudne i rzadko się udaje. Obserwacje habilitantki przedstawione w trzech najwcześniejszych pracach w cyklu (*PLOS One 2014, Anticancer Research 2014, Anticancer Research 2015*) odkrywają ważny element mechanistycznego wyjaśnienia tego paradoksu. Mechanizm zaproponowany przez habilitantkę stawiający w centrum uwagi zjawisko senescencji jest bardzo oryginalny, a obserwacje potwierdzające hipotezę badawczą nie tylko wyjaśniają, dlaczego trudno jest uzyskać linie komórkowe z guzów nowotworowych, ale również otwierają przestrzeń dla stawiania nowych hipotez dotyczących tego jak różniące się fenotypowo komórki nowotworowe mogą współdziałać w rozwoju guza. Uzyskanie obserwacji eksperymentalnych potwierdzających testowaną hipotezę wymagało stosowania wyrafinowanych technik eksperymentalnych i dużej pomysłowości. Wysokiej klasy warsztat naukowy i zdrowy upór w osiąganiu celów dają się zauważyć również w kolejnych pracach, którymi współkierowała dr Stoczyńska-Fidelus, ukierunkowanych na zastosowanie nowej wiedzy o roli zjawiska senescencji w wytwarzaniu stabilnych linii komórkowych dla opracowania nowych technik wytwarzania komórek macierzystych oraz prowadzenia długotrwałych hodowli pierwotnych komórek nowotworowych. Publikacje ukazały się w uznanych czasopismach naukowych, a na nowe metody hodowli komórkowych powiązane z tematyką prezentowanych prac przyznano patenty krajowe.

Podsumowując tę część mojej recenzji stwierdzam, że osiągnięcie naukowe dr Stoczyńskiej-Fidelus spełnia kryteria określone w Ustawie z dnia 14 marca 2003 r i rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Patrząc na dorobek publikacyjny dr Stoczyńskiej-Fidelus niewątczony do ocenianej serii publikacji, który zawiera szereg artykułów opublikowanych w dobrej klasy czasopismach, a także inne aspekty aktywności naukowo-dydaktycznej habilitantki, takie jak kierowanie projektami naukowo-badawczymi, pełnienie funkcji promotora i promotora pomocniczego prac magisterskich i doktorskich czy też

organizowanie konferencji naukowych stwierdzam, że moja ocena istotnej aktywności naukowej dr Stoczyńskiej-Fidelus w rozumieniu Ustawy z dnia 14 marca 2003 r i rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku jest również jednoznacznie pozytywna.

Z poważaniem,

Prof. dr hab. Jarosław Dastych